

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 48

I brev af 6. november har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

2. december 2024

Sagsnr.: 24/35351

Alm. del – spørgsmål 48:

Vil ministeren kommentere henvendelse og præsentation fra Netværket Mindre Jyske Gymnasier og Fjerritslev Gymnasium om udkantsgymnasiers økonomiske vilkår, jf. BUU alm. del - bilag 256 (20231) og bilag 39?

Svar:

Det er vigtigt for regeringen, at alle har adgang til en ungdomsuddannelse af høj kvalitet. Derfor har regeringen med finanslovsaftalen for 2025 sammen med Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre tilført ca. 190 mio. kr. årligt til ungdomsuddannelserne.

Regeringen er opmærksom på, at der er vidt forskellige vilkår for at drive uddannelsesinstitutioner i landdistrikter og i de større byer, hvor især den demografiske udvikling er en væsentlig faktor. Det er særligt i land- og oplandskommunerne, at der forventes faldende ungdomsårgange. Derfor forhøjes udkantstilskuddet til 3,8 mio. kr. for alle institutioner i land- og oplandskommuner.

Samlet betyder taxameterjusteringerne, at 56 institutioner i landkommunerne forventes at modtage 115,0 mio. kr. mere ift. 2023 som følge af taxameterjusteringerne. Heraf forventes 51 institutioner at opleve en tilskudsstigning på 115,6 mio. kr., mens tilskudsreduktionen for de resterende fem institutioner til sammen forventes at være på 0,6 mio. kr.

Hertil kan det fremhæves, at en betydelig del af udkantstilskuddet i dag udgøres af midlertidige puljer (46,5 mio. kr. ud af 163,7 mio. kr.), hvoraf 30,0 mio. kr. uden finansloven ville bortfalde i 2025, og de resterende midler stod til at bortfalde i 2028. Med taxameterjusteringerne afskaffes de midlertidige puljer, som erstattes med permanente tilskud, herunder et forhøjet udkantstilskud, hvilket forhåbentligt vil bidrage til større budgetsikkerhed og forudsigelighed for mindre institutioners økonomi.

Som følge af finanslovsaftalen har konsekvenserne af justeringen af taxameter- og tilskudssystemet ændret sig for en lang række institutioner,

herunder Fjerritslev Gymnasium. Mens Fjerritslev tidligere stod til en tilskudsreduktion, er Fjerritslev Gymnasium nu beregnet til en samlet tilskudsfremgang på 0,2 mio. kr. ift. 2023.

Netværket Mindre Jyske Gymnasier fremsætter i sin præsentation tre mulige veje til at forbedre vilkårene for de små erhvervsgymnasier i landdistrikterne. De to forslag om henholdsvis at gøre størrelse til kriterie for at modtage udkantstilskud og oprettelse af et skyggetaxameter for mindre gymnasier er eksempler på den kompleksitet i taxametersystemet, som regeringen med taxameterjusteringerne ønsker et opgør med. Et af formålene med taxameterjusteringerne er at forenkle tilskudssystemet ift. i dag, så det bliver mere gennemskueligt og lettere at administrere, så ressourcerne kan målrettes eleverne.

Derudover foreslår Netværket Mindre Jyske Gymnasier at basere taxametersystemet på klasser frem for årselever. En indførelse af et klassesystem vil være en grundlæggende ændring af bevillingssystemet og incitamentsstrukturen på ungdomsuddannelsesområdet. Med det eksisterende system har institutionerne incitament til at tiltrække og fastholde elever i uddannelse. Ved oprettelsen af et klassesystem risikeres det, at elever betragtes som en "udgift", hvilket ikke vil fremme ambitionen om at få flere unge i uddannelse.

Overgangen til et klassesystem vil desuden kræve stillingtagen til definitionen af en klasse, hvilket tidligere har medført betydelige udfordringer på det gymnasiale område. Taxametersystemet dækker mange andre uddannelser end de gymnasiale uddannelser, hvorfor en definition af klasser også vil være nødvendig for klasser på enkeltfagstilbud, erhvervsuddannelser, FGU mv. for at have en ensartet ressourceallokering på tværs af ungdomsuddannelserne. Endvidere vil der skulle tages stilling til forskellige beregningstekniske, styringsmæssige og administrative modeller for et klassesystem, herunder skolernes mulighed for selv at fastsætte antallet af klasser.

Det er således vurderingen, at det overordnet ikke vil være hensigtsmæssigt at omlægge tilskudssystemet til at være klassebaseret. Derfor har regeringen fokuseret sine kræfter på at arbejde videre med at forbedre det nuværende elevbaserede tilskudssystem.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye